

**ผลกระทบการควบคุมภายในด้านการเงินภายใต้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ
แบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**
**Effects of Financial Internal Controls Under the New Government Financial
Management Information System (New GFMS Thai) on Operational
Effectiveness in Thailand's Vocational Education Commission**

นิมнул นาสินพร้อม^{1*} และกฤตยาวิดี เกตุวงศ์¹
Nimnul Nasinprom^{1*} and Krittayawadee Gatewongsa¹

Received: June 3, 2024; Revised: October 16, 2024; Accepted: October 24, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบการควบคุมภายในด้านการเงินภายใต้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 102 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า การควบคุมภายในด้านการเงิน ด้านการเบิกจ่ายเงิน ด้านการเก็บรักษาเงิน และด้านการจัดทำรายงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลลัพธ์จากการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร สถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในด้านการเบิกจ่ายเงิน ด้านการเก็บรักษาเงิน และด้านการจัดทำรายงาน ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ถือเป็นระบบใหม่สำหรับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้องค์กรเกิดความมั่นใจ สร้างความปลอดภัยด้านการเงินที่ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับและบรรลุมิติวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร

คำสำคัญ: การควบคุมภายในด้านการเงิน ประสิทธิผลการดำเนินงาน ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่

¹ หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, Master of Accountancy, Mahasarakham University
^{*}Corresponding author e-mail: sinnim87@gmail.com

Abstract

This research examined the effects of financial internal control under the New Government Financial Management Information System (New GFMS Thai) on the operational effectiveness of the Office of the Vocational Education Commission in Thailand. Data were collected from 102 deputy directors of resource management departments in state educational institutions using a questionnaire-based survey. Multiple correlation and regression analyses revealed that financial internal controls in three dimensions—disbursement management, fund safekeeping, and financial reporting—had significant positive relationships with and impacts on organizational operational effectiveness ($p < 0.05$). The findings suggest that administrators in state educational institutions under the Vocational Education Commission should prioritize these three dimensions of internal financial control within the New GFMS Thai framework. This newly implemented system for government agencies can enhance organizational confidence, ensure financial security in compliance with regulations, and contribute to the efficient achievement of organizational objectives, ultimately improving overall operational effectiveness.

Keywords: Financial Internal Control, Operational Effectiveness, New Government Financial Management Information System

บทนำ

ระบบราชการของประเทศไทยมีการพัฒนาความเจริญก้าวหน้า และปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้ทันต่อยุคสมัย ตอบสนองความต้องการความโปร่งใส รวดเร็ว และตรวจสอบได้ ภายใต้สภาวะแวดล้อมการแข่งขันในปัจจุบันท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีนับวันยิ่งทวีความรุนแรงและรวดเร็วยิ่งขึ้น ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือ ขนาดใหญ่ล้วนได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นผลให้ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชนและรัฐวิสาหกิจ ต้องมีการปรับตัวและกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานใหม่รวมทั้งจัดหาเครื่องมือทางด้านจัดการเข้ามาช่วยในการบริหารงานมากขึ้น ระบบการควบคุมภายใน เป็นเครื่องมือด้านการจัดการประเภทหนึ่งที่จะมาช่วยสร้างความก้าวหน้าและความมั่นคงภายในองค์กร ซึ่งผู้บริหารจะรับรู้ผลการดำเนินงานขององค์กรจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้มากน้อยเพียงใด ปัญหาตรงไหนที่ควรได้รับการแก้ไข การควบคุมภายในและการวางระบบการควบคุมภายใน ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาให้เกิดความสอดคล้องกับรูปแบบและขนาดของหน่วยงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กระบวนการควบคุมภายในครอบคลุมถึงการควบคุมทั้งด้านการบริหารและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Kobut et al., 2020)

ในการดำเนินงานขององค์กรนั้น การควบคุมภายในถือเป็นเรื่องที่สำคัญช่วยให้กระบวนการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีระบบและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น การปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชี กระบวนการคลังโดยกรมบัญชีกลางกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้นตามมาตรฐานสากลของคณะกรรมการการของประเทศสหรัฐอเมริกา องค์กรที่พัฒนาแนวปฏิบัติสำหรับธุรกิจเพื่อประเมินการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยงและการป้องกันความเสี่ยง (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission : COSO (2009) ได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน การควบคุมภายในจะเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐสามารถขับเคลื่อน การปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ (Ministry of Finance, 2018) พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หมวด 4 มาตรา 79 หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในขึ้น พร้อมทั้งระบบการควบคุมภายในโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ผู้บริหารระดับสูง

ในองค์กรมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและมาตรการการควบคุมของหน่วยงาน จึงควรจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ในปัจจุบันกระทรวงการคลัง (Ministry of Finance, 2022) ได้มีการปรับปรุงระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่รับผิดชอบกำกับดูแลงาน การศึกษาด้านการอาชีวศึกษาเป็นองค์กรหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับการอาชีวศึกษา มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ตามเกณฑ์การแบ่งสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในการจัดสรรงบประมาณ ตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาของรัฐในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 ฝ่าย คือ 1) ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ 2) ฝ่ายวิชาการ 3) ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา และ 4) ฝ่ายบริหารทรัพยากรปฏิบัติงานด้านการเงินของสถานศึกษาให้เกิดความถูกต้องตามระเบียบ และมีหน้าที่โดยตรง ในการใช้งานระบบ (New GFMS Thai) ดังนั้น ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต้องนำระบบการควบคุมภายในด้านการเงินมาใช้ในองค์กรเพื่อช่วยป้องกันความสูญเสียวินัยของทรัพยากรใน องค์กรที่งานการเงินบัญชีมีความผิดพลาดจะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการจัดการของสถานศึกษา อาจสร้างปัญหา การทุจริตในองค์กร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา Khanteetaw and Phosrichan (2022) ถือเป็นการทำงาน การปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดความสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่ใช้ในองค์กร อันจะส่งผล ให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่เป้าหมายขององค์กรที่ได้กำหนดไว้และส่งเสริมการเติบโตอย่าง ยั่งยืนให้กับองค์กรต่อไป

การควบคุมภายในด้านการเงิน (Financial Internal Control) เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินงานของ องค์กร เป็นเครื่องมือช่วยในการป้องกันความผิดพลาดในการปฏิบัติงานสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริหารอย่างสมเหตุสมผล ว่าเมื่อองค์กรได้ปฏิบัติตามกระบวนการควบคุมภายในแล้ว องค์กรจะบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงาน และ เกิดความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ในการวางแผนการดำเนินงานทั้งในปัจจุบัน และอนาคตของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการเบิกจ่ายเงิน (Disbursement) 2) ด้านการเก็บรักษาเงิน (Keeping Money) 3) ด้านการนำส่งเงิน (Money Remittance) 4) ด้านการจัดทำรายงาน (Reporting Preparation) การที่องค์กรมีการควบคุมภายในด้านการเงิน ที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ (Khanteetaw & Phosrichan, 2022)

ประสิทธิผลของการดำเนินงาน (Effectiveness of Operations) ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรให้บรรลุ เป้าหมาย ที่องค์กรกำหนดไว้โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่ามีการสูญเสียน้อยที่สุด การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง การจัดทำรายงานทางการเงินขององค์กรให้ เป็นไปอย่างถูกต้องเกิดความน่าเชื่อถือ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ ส่งผลให้องค์กรเกิดผล สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี (Phurahong, 2022) การที่องค์กรจะเกิดประสิทธิผลในการดำเนินงานได้นั้น จำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ (Operational Objectives) 2) ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (Resource Usage Economical and Worthy) 3) ด้านรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง (Accurate Financial Report) และ 4) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Compliance Regulations) (Junsuriyasak et al., 2019)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงผลกระทบของการควบคุมภายในด้านการเงินภายใต้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบของการควบคุมภายในด้านการเงินภายใต้การบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือไม่ ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงให้ระบบการควบคุมภายในด้านการเงินของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบของการควบคุมภายในด้านการเงินภายใต้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดการควบคุมภายในด้านการเงิน

ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (2561) และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ (2562) กำหนดให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการกำกับดูแลให้มีการนำมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดวางระบบการควบคุมภายในและประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินงานขององค์กร สอดคล้องกับ The Comptroller General's Department (2020) อธิบายว่า การควบคุมภายในด้านการจ่ายเงินเป็นแนวทางที่หน่วยงานนำไปประยุกต์ใช้ให้มีความเหมาะสมกับรูปแบบการเบิกจ่ายเงิน เพื่อเป็นการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและยกระดับการบริการของหน่วยงาน ให้มีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด ลดข้อผิดพลาด และสามารถป้องกันการทุจริต Phakchaiyo and Jaengkhoi (2023) อธิบายว่า การควบคุมภายในถือเป็นกลไกและเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงานภายในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ช่วยให้เกิดการควบคุมที่ดีและลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของบุคลากร Noijad and Sincharoonsak (2021) ได้อธิบายว่า การควบคุมภายในตามวัตถุประสงค์ของ COSO ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับได้ สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในองค์กร Chaiphonphong et al. (2016) อธิบายว่า แนวทางการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีที่ดี ควรมีการแบ่งแยกหน้าที่ของบุคลากรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน โดยวิธีป้องกันสินทรัพย์ให้เกิดความปลอดภัย ช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ Mangkang and Phenwuthikul (2023) อธิบายว่าการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานบัญชีและคุณภาพรายงานทางการเงิน มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ บรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จในอนาคต งานวิจัยของ Krachongklang (2014) ยังพบว่า บุคลากร ที่มีความรู้ความเข้าใจระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. 2547 ส่งผลให้ข้อมูลทางด้านบัญชีและการเงินถูกต้องและเชื่อถือได้ องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ Kusolsrang and Saengkhiew (2022) อธิบายว่า หน่วยงานและกิจการต่างๆ มีการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องอาศัยการควบคุมภายใน โดยการควบคุมภายใน เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญที่จัดอยู่ในกระบวนการที่แทรกอยู่ในกระบวนการบริหารงานของการปฏิบัติงานในองค์กรภายใต้การควบคุมของฝ่ายบริหาร ส่งผลให้การดำเนินงานของกิจการ มีระบบ ระเบียบ ส่งผลให้องค์กรเกิดประสิทธิผลในการดำเนินงาน Hamdan (2017) กล่าวว่า ในการพัฒนาระบบ GFMS ตามมาตรฐานสากล (ICS) ควรให้ความสำคัญเรื่องการควบคุมความเสี่ยงของระบบ ที่ให้ข้อมูลทางการเงิน ในการตรวจสอบและประเมินการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การใช้งานระบบบริหารจัดการข้อมูลทางการเงิน GFMS ส่งผลต่อประสิทธิผลการใช้งบประมาณขององค์กร Hsiung and Wang (2014) อธิบายว่า การควบคุมภายในภายใต้ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ERP ถือเป็นปัจจัยสำคัญส่งผลต่อคุณภาพข้อมูลและคุณภาพของการสื่อสารที่ดี คือ การดำเนินงานการควบคุมภายในขององค์กรมีความสัมพันธ์กับการควบคุมภายในภายใต้ ระบบ ERP ช่วยส่งเสริมให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการเงินผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Khanteetaw and Phosrichan (2022) และ The Comptroller General's Department (2020) มี 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านการเบิกจ่ายเงิน (Disbursement) 2) ด้านการเก็บรักษาเงิน (Keeping Money) 3) ด้านการนำส่งเงิน (Money Remittance) และ 4) ด้านการจัดทำรายงาน (Reporting Preparation) มาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

2. แนวคิดประสิทธิผลการดำเนินงาน

การปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้ การปฏิบัติตามนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การรายงานการเงิน ทันเวลา โปร่งใส ถูกต้อง และตรวจสอบได้ อันจะส่งผลให้องค์กรเกิดประสิทธิผลในการดำเนินงาน เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดีและช่วยส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กร Kanthon and Chueamuangphan (2022) อธิบายว่า การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ การนำนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจสู่การปฏิบัติงานจริง การทำงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ของหน่วยงานภาครัฐ คือ การนำระบบการบริหารการเงิน การคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ ระบบ GFMS มาใช้ในองค์กรนั้น สามารถทำให้องค์กรภาครัฐมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น และงานวิจัยของ Ruenmanee (2018) อธิบายว่าการเพิ่มความสำเร็จในการบริหารงานการเงินการคลังของระบบ GFMS มี 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้องแม่นยำ ความโปร่งใส ความประหยัด ค่าใช้จ่าย ความรวดเร็วทันเหตุการณ์ถือเป็นรากฐานที่สำคัญและปัจจัยที่ส่งเสริมให้องค์กรมีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น งานวิจัยของ Choengram et al.(2023) พบว่า องค์กรแบบเดิมที่ไม่มีการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินการขององค์กรก็จะไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และหากองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงที่ดีจะทำให้ผลการดำเนินงานขององค์กรประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของ Phakchaiyo and Jaengkloi (2023) พบว่า การควบคุมภายในที่ไม่ครอบคลุมงานในทุกด้านอาจเป็นช่องทางให้เกิดความเสียหายภายในองค์กร และส่งผลให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ Saowakhon and Sukwatanasinit (2021) อธิบายว่า การที่องค์กรให้ความสำคัญในการควบคุมภายในด้านการใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพต่อการดำเนินงานขององค์กรให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ Murtada and Hamdan (2016) การมุ่งเป้าหมายไปที่การวัดคุณภาพของระบบ GFMS ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำงบประมาณภาครัฐมาจากแผนการเงินที่ใช้ระบบ GFMS มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิผลของการบริหารงบประมาณภาครัฐ Amudo and Inanga (2009) พบว่า องค์กรที่นำระบบการควบคุมภายใน มาใช้ในกระบวนการปฏิบัติงานช่วยให้เกิดประสิทธิผลและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการเงินผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Junsuriyasak et al. (2019) มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการดำเนินงานบรรลุลวัตถุประสงค์ 2) ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า 3) ด้านรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง และ 4) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ การควบคุมภายในด้านการเงินได้ถูกกำหนดเป็นตัวแปรอิสระ และมีประสิทธิผลการดำเนินงานเป็นตัวแปรตาม

รูปที่ 1 : กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

H1 : การควบคุมภายในด้านการเงินด้านการเบิกจ่ายเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

H2 : การควบคุมภายในด้านการเงินด้านการเก็บรักษาเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

H3 : การควบคุมภายในด้านการเงินด้านการนำส่งเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

H4 : การควบคุมภายในด้านการเงินด้านการจัดทำรายงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในด้านการเงินภายใต้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 433 คน (Office of the Vocational Education Commission, 2023)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 204 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามแนบของจดหมายตอบกลับและผ่านช่องทางออนไลน์ Google Form ตามชื่อ ที่อยู่ E-mail ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 23.56 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker et al. (2011) ได้นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถามมีอัตราตอบกลับเกินร้อยละ 20 ถือว่ายอมรับได้ รวมระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 60 วัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

การควบคุมภายในด้านการเงิน เป็นตัวแปรอิสระ มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเบิกจ่ายเงิน วัดด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินภายใต้การปฏิบัติงานในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) การตรวจสอบเอกสารหลักฐานการจ่ายเงิน การติดตามการปฏิบัติงานของผู้มีอำนาจอนุมัติการส่งมอบเงิน การประเมินผลการดำเนินงานการเบิกจ่ายเงินตามวัตถุประสงค์หรือโครงการต่าง ๆ อย่างรัดกุมและต่อเนื่อง 2) ด้านการเก็บรักษาเงิน วัดด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการดำเนินการตามขั้นตอน กระบวนการเก็บรักษาเงิน ประเภทรายรับต่าง ๆ มีวิธีปฏิบัติอย่างถูกต้องเกิดความรัดกุมและไม่ก่อให้เกิดการสูญหายของเงินภายในสถานศึกษา การติดตาม ตรวจสอบในการเก็บรักษาเงินถูกต้องตามระเบียบอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านการนำส่งเงิน วัดด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขั้นตอน กระบวนการ ระเบียบนำส่งเงิน การจัดทำเอกสารหลักฐานการนำส่งเงินที่ต้องครบถ้วน บุคลากรที่รับผิดชอบปฏิบัติตามขั้นตอนการนำส่งเงินถูกต้องตามระเบียบ (New GFMS Thai) และ 4) ด้านการจัดทำรายงาน วัดด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดทำรายงานเบิกเงินงบประมาณ เงินอุดหนุน และเงินบำรุงการศึกษา เพื่อแสดงสถานภาพงบประมาณที่ได้รับจัดสรรคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือนตามแบบและระยะเวลา ที่กำหนดจัดทำเอกสารทางการเงินและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเบิกเงิน การเรียกรายงานเพื่อการตรวจสอบ วิเคราะห์งบทดลองและรายงานทางการเงิน การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่เกี่ยวข้องการเบิกจ่ายในระบบ (New GFMS Thai) ถูกต้องตามขั้นตอน

ประสิทธิผลการดำเนินงาน เป็นตัวแปรตาม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ วัดด้วยข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ โดยครอบคลุมเกี่ยวกับบุคลากรที่มีความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การสร้างผลงานให้เกิดความสำเร็จ

มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการและขั้นตอน ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ อยู่เสมอ 2) ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า วัดด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการวางแผนวิเคราะห์จัดระบบการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กร ให้มีความเพียงพอเหมาะสม บุคลากรที่สามารถสร้างผลงานให้ประสบผลสำเร็จตามกำหนดเวลาที่วางแผนไว้ตรงตามเป้าหมาย การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดความเหมาะสม 3) ด้านคุณภาพของงบการเงิน วัดด้วยข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ โดยครอบคลุมเกี่ยวกับข้อมูลที่ปรากฏในรายงานการเงิน มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้อย่างถูกต้อง การนำเสนอข้อมูลทางการเงินโดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้ใช้งบการเงิน เพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ การรายงานทางการเงินในรอบระยะเวลาบัญชีสั้นปีงบประมาณ หนึ่งเวลา โปร่งใสและตรวจสอบได้ ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และ 4) ด้านความถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง วัดด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและมาตรฐานที่สำคัญเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพวิธีการปฏิบัติงาน การสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในเรื่องการมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม การดำเนินงานตาม นโยบายที่องค์กรได้กำหนดไว้

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) ซึ่งการควบคุมภายในด้านการเงิน ได้ค่าอำนาจ จำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.729 - 0.976 และประสิทธิผลการดำเนินงาน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.788 - 0.959 สอดคล้องกับ Taiyraukham (2016) ได้เสนอว่า เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม 0.40 ขึ้น ไปถือว่าแบบสอบถาม มีคุณภาพ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) เป็นรายด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธี ของ Cronbach ซึ่งการควบคุมภายในด้านการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.873 - 0.914 และประสิทธิผลการดำเนินงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.899 - 0.946 สอดคล้องกับ Hair et al. (2006) ได้เสนอว่าค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือมีค่า 0.70 ขึ้นไป จึงถือว่ายอมรับได้

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการศึกษาผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการทดสอบคุณลักษณะของตัวแปร ได้แก่ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยการใช้ Variance Inflation Factor (VIFs) และสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเขียนสมการได้ ดังนี้

$$\text{สมการ ORF} = \beta_0 + \beta_1\text{DM} + \beta_2\text{KM} + \beta_3\text{DOM} + \beta_4\text{RP} + \varepsilon$$

โดยที่

ORF	แทน	ประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กรโดยรวม
DM	แทน	ด้านการเบิกจ่ายเงิน
KM	แทน	ด้านการเก็บรักษาเงิน
DOM	แทน	ด้านการนำส่งเงิน
RP	แทน	ด้านการจัดทำรายงาน
ε	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร สถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ระดับการศึกษาปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงานในองค์กร มากกว่า 15 ปี และประสบการณ์ตำแหน่งงานในปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 6 - 10 ปี สถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่เป็นวิทยาลัยการอาชีวศึกษามีขนาดเล็กจำนวนสาขาที่เปิดสอนไม่เกิน 10 สาขาวิชา สถานที่ตั้งอยู่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ จำนวนงบประมาณที่ได้รับ/ปีงบประมาณ อยู่ระหว่าง 10,000,000 - 20,000,000 บาท

ตารางที่ 1 สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์สหสัมพันธ์โดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของตัวแปรอิสระ คือ การควบคุมภายในด้านการเงินกับประสิทธิผลการดำเนินงานโดยรวม ของสถานศึกษาภาครัฐสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวแปร	ORF	DM	KM	DOM	RP	VIFs
ค่าเฉลี่ย	4.49	4.32	4.43	4.34	4.27	
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.37	0.54	0.54	0.47	0.53	
ประสิทธิผลการดำเนินงาน (ORF)		0.714*	0.779*	0.644*	0.702*	
ด้านการเบิกจ่ายเงิน (DM)			0.726*	0.470*	0.490*	2.166
ด้านการเก็บรักษาเงิน (KM)				0.581*	0.556*	2.557
ด้านการนำส่งเงิน (DOM)					0.687*	2.123
ด้านการจัดทำรายงาน (RP)						2.068

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้นผู้วิจัย จึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ การควบคุมภายในด้านการเงินมีค่าตั้งแต่ 2.068 - 2.557 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2006)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการควบคุมภายในด้านการเงิน ในแต่ละด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามประสิทธิผลของการดำเนินงานโดยรวม (ORF) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.470 - 0.779 จากนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานโดยรวม (ORF) ได้ดังนี้

$$ORF = 1.382 + 0.169DM + 0.252KM + 0.83DOM + 0.211RP$$

สมการที่ได้สามารถพยากรณ์ค่าประสิทธิผลการดำเนินงานโดยรวม (ORF) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 70.790$; $p > 0.0001$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง $Adj R^2 = 0.734$ (ตาราง 2) เมื่อนำไป

ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการควบคุมภายในแต่ละด้านกับตัวแปรตาม ประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยรวม (ORF) ปรากฏผล ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับประสิทธิผลการดำเนินงาน โดยรวม (ORF) ของสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การควบคุมภายในด้านการเงิน	ประสิทธิผลการดำเนินงานโดยรวม (ORF)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.382	0.195	7.084	0.001*
ด้านการเบิกจ่ายเงิน (DM)	0.169	0.051	3.297	0.001*
ด้านการเก็บรักษาเงิน (KM)	0.252	0.056	4.497	0.001*
ด้านการนำส่งเงิน (DOM)	0.830	0.059	1.404	0.164
ด้านการจัดทำรายงาน (RP)	0.211	0.051	4.103	0.001*

F =70.790 >0.0001 Adj R² = 0.734

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า การควบคุมภายในด้านการเงิน ด้านการเบิกจ่ายเงิน (DM) ด้านการเก็บรักษาเงิน (KM) และด้านการจัดทำรายงาน (RP) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานโดยรวม (ORF) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1 2 และ 4 และปฏิเสธสมมติฐานที่ 3

ผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย 1 การควบคุมภายในด้านการเงินด้านการเบิกจ่ายเงินมีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95, Sig. = 0.001, β = 0.169 เนื่องจากการเบิกจ่ายเงินของสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษายึดถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง Ministry of Finance (2022) การเบิกจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (New GFMS Thai) ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานในองค์กรส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านเบิกจ่ายเงินถูกต้อง ทันท่วงที ตรวจสอบได้ ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (Regulations of the Ministry of Finance Regarding withdrawing Money, Receiving Money, Paying Money, Keeping Money and Sending Money to the Treasury in 2019, 2019) สอดคล้องกับ The Comptroller General's Department (2020) กล่าวว่า การควบคุมภายในด้านการจ่ายเงินเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการออกแบบระบบการควบคุมภายในของหน่วยงาน เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการเบิกจ่ายเงิน และสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการทุจริตและความผิดพลาดในการบริหารการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Khanteetaw and Phosrichan (2022) แสดงให้เห็นว่าการควบคุมภายในด้านการเบิกจ่ายเงินช่วยให้การบริหารสินทรัพย์ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน ลดการผิดพลาดและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น โดยการตรวจสอบรายการที่บันทึกในบัญชีกับหลักฐานการจ่ายเงินในทางเดียวกัน Ngernsawart (2019) พบว่า การนำระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) มาใช้ในการเบิกจ่ายเงินทำให้การดำเนินงาน

มีความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐและสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารให้ถูกต้องและทันเหตุการณ์ ส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กรเพิ่มมากขึ้น

ผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย 2 การควบคุมภายในด้านการเงินด้านการเก็บรักษาเงินส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพกับประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95, Sig. = < 0.001, β = 0.252 เนื่องจาก ตามระเบียบ Regulations of the Ministry of Finance Regarding withdrawing Money, Receiving Money, Paying Money, Keeping Money and Sending Money to the Treasury in 2019 (2019) หมวด 7 ว่าด้วยการเก็บรักษาเงินของส่วนราชการ มีความสำคัญต่อการป้องกันการสูญหายและการทุจริต ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาตระหนักและมุ่งเน้นการดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการอย่างรัดกุม เพื่อให้การเก็บรักษาเงินประเภทต่าง ๆ เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด การติดตามตรวจสอบและควบคุมเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันการทุจริตและการสูญหายเงิน งานวิจัยของ Namnorin (2015) พบว่า การปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเก็บรักษาเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2547 เป็นกรอบการปฏิบัติงานที่ช่วยให้การเก็บรักษาเงินมีความถูกต้องและปลอดภัย Boonsumlee (2017) พบว่า การควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพทางด้านการเก็บรักษาเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือต่อรายงานการเงิน ข้อมูลที่ถูกต้องและมีความปลอดภัย ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับองค์กร

ผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย 3 การควบคุมภายในด้านการเงินด้านการนำส่งเงิน ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านการรายงานการเงินถูกต้อง ค่าเฉลี่ยเกินมาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ Sig. = 0.164, β = 0.830 เนื่องจากผู้บริหารตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลติดตามการนำส่งเงินของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีความตระหนักและส่งเสริมให้มีการควบคุมภายในด้านการนำส่งเงินของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ Ministry of Finance (2018) หมวด 8 เกี่ยวกับการนำเงินส่งคลังและฝากคลังภายใต้การกำกับดูแลของสำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา เน้นการปฏิบัติตามระเบียบและหลักการอย่างเคร่งครัดในการส่งเงินคืนของสถานศึกษา โดยใช้ระบบ New GFMS Thai ที่ช่วยให้การตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานการนำส่งเงินเป็นไปอย่างชัดเจนและสามารถทำได้แบบเรียลไทม์ ส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของสถานศึกษา และรายงานทางการเงินมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ งานวิจัยของ Khanteetaw and Phosrichan (2022) พบว่า การควบคุมภายใน ด้านการเงินและการนำส่งเงินไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารสินทรัพย์ โดยรวมในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนขนาดเล็ก อย่างไรก็ตาม การนำส่งเงินเป็นประจำและการจัดทำรายงานอย่างถูกต้องถือเป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญ ซึ่งมีผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในการทำให้การนำส่งเงินให้เกิดความปลอดภัย Ngernsawart (2019) พบว่า การนำระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารสามารถตรวจสอบยอดคงเหลืองบประมาณได้ตลอดเวลา ในการนำส่งเงินคืนเข้าระบบเกิดความสะดวกรวดเร็ว ส่งผลให้การบริหารงบประมาณมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เกิดประสิทธิผลต่อการดำเนินงานในองค์กร

ผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย 4 การควบคุมภายในด้านการเงินด้านการจัดทำรายงาน มีผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95, Sig. = < 0.001, β = 0.211 เนื่องจาก การดำเนินงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินและรายงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ยึดถือปฏิบัติตามระเบียบกรมบัญชีกลาง Ministry of Finance (2018) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร มีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลด้านการเงินการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับ

มอบหมายและแต่งตั้งให้จัดทำรายงานทางการเงินและรายงานอื่นที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานควบคุมภายในด้านการเงินของสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการจัดการด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อองค์กรและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jiamthong et al. (2023) พบว่า การควบคุมภายในส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงิน องค์กรควรให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายและการวางระบบการทำงาน แนวทางในการปฏิบัติ รวมถึงการแบ่งแยกหน้าที่ในการทำงานให้ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร และมีการประกาศให้รับทราบโดยทั่วกัน กิจกรรมการควบคุมจะช่วยลดหรือขจัดความเสี่ยงให้อยู่ในจุดที่ยอมรับได้ ทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณภาพรายงานการเงินเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์หลักของหน่วยงาน Mangkang and Phenwuthikul (2023) พบว่า การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงขององค์กรส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน Junsuriyasak et al. (2019) พบว่า การควบคุมภายในด้านการบัญชีจะเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้ผู้บริหารดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการให้ข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้สำหรับการตัดสินใจ Jearasukon (2018) พบว่า ความโปร่งใสในการบริหารงานภาครัฐสามารถประเมินได้จากการนำหลักการของระบบการควบคุมภายในที่ดีมาใช้ในการบริหารองค์กรซึ่งช่วยในการควบคุมและจัดการปัจจัยที่อาจนำไปสู่การทุจริตได้ คือ การรายงานทางการเงินป้องกันและลดความเสี่ยงในการดำเนินงานได้ Boonsumlee (2017) อธิบายว่า ลักษณะข้อมูลประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือรายงานทางการเงิน Changchit et al. (2001) พบว่า ความรับผิดชอบในหน้าที่การบริหารองค์กรอย่างหนึ่ง คือ กิจกรรมมีการบริหารจัดการเรื่องการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญในการให้ความเชื่อมั่นในความถูกต้อง เชื่อถือได้ และความทันต่อเวลาของรายงานทางการเงิน

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการควบคุมภายในด้านการเงินด้านการเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจัดทำรายงาน ภายใต้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขณะเดียวกันตัวแปรที่ไม่มีผลกระทบ ได้แก่ การควบคุมภายในด้านการนำส่งเงิน ดังนั้นผู้บริหารตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรให้ความสำคัญ ตระหนักถึงกระบวนการควบคุมภายในด้านการเงิน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาและลดข้อผิดพลาดในการบริหารงานของสถานศึกษาพร้อมกับรองรับนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ E-Government ได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุด นำไปสู่ภาพลักษณ์ที่ดีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารในสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรให้ความสำคัญพร้อมกับสนับสนุนการวางระบบการควบคุมภายในด้านการเงินผ่านระบบ (New GFMS Thai) ซึ่งประกอบด้วย การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการจัดทำรายงาน ซึ่งถือเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่สำหรับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ เกิดประสิทธิผลต่อการดำเนินงานขององค์กรและยังส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

คณะผู้วิจัยหวังว่าวิธีการดำเนินงานวิจัยและผลลัพธ์การศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการเงินภายใต้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) นำมาประยุกต์ใช้กับองค์กรเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ อีกทั้งเป็นแนวทางเพื่อลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานด้านการเงินขององค์กร

2.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในด้านการเงินภายใต้ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) กับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้บริหารฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง มีผลทำให้งานวิจัยเกิดประสิทธิผลพร้อมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้นและควรเพิ่มวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการสอบถามเชิงลึก (In-depth-Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- Aaker, D. A., Kumar, V., Day, G. S., & Leone, R. P. (2011). *Marketing research, 10. Aufl.* John Wiley & Sons Ltd.
- Amudo, A., & Inanga, E. L. (2009). Evaluation of internal control systems: A case study from Uganda. *International research journal of finance and Economics*, 27(1), 124-144.
- Boonsumlee, S. (2017). *Internal control effect on trust in school financial report in Area Office Of Education Region 2 Academic year 2017 student* [Master' s thesis, Sripatum University]. SPU-IR. <https://dspace.spu.ac.th/items/01bc7cdf-cab0-4eec-b92c-c1c941db584d>
- Chaiphaphong, S., Maneechai, K., Thiraphat, C., Phonchai, & Chamnarnsat. K. (2016). Internal control of finance and accounting of sub-district municipalities in Phayao Province. *The Journal of Pacific Institute of Management Science (Humanities and Social Science)*, 2(2), 64-72.
- Changchit, C., Holsapple, C. W., & Madden, D. L. (2001). Supporting managers' internal control evaluations: an expert system and experimental results. *Decision Support Systems*, 30(4), 437-449.
- Choengram, O., Taewchoho, T., Hemmarat, C., Chiangnar, S., Poowadin, P., & Waiyawout, K. (2023). Navigating Risk Management in Modern Organizations : the Impact of Transformative Digital Technology. *Journal of Management Technology*, 4(2), 239-250.
- Hair, J. F., Black, W. C. & Erson, R. E. (2006). *Multivariate Data Analysis* (6th ed.). Pearson.
- Hamdan, M. N. M. (2017). The compatibility of (GFMS) with the internal Control system. *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*, 7(1), 26–40.
- Hsiung, H. H. & Wang, J. L. (2014). Factors of affecting internal control benefits under ERP system an empirical study in Taiwan. *International Business Research*, 7(4), 31.
- Jearasukon, P. (2018). *Fraud risk factors and fraud risk assessment of government agencies: a case study from Office of The Auditor General of Thailand*. School Of Accountancy Sripatum University.

- Jiamthong, P., Khampha, P., & Harasarn, A.,(2023). The Factors Affecting the Quality of Financial Report of the Local Administrative Organizations in the View of the Auditor of the State Audit Office of the Kingdom of Thailand of the Northeast.*Journal of Management and Development Ubon Ratchathani Rajabhat University, 10(1), 149-165.*
- Junsuriyasak, N., Pitak, N., Sripan, M., Deekote, P., & Na Lamphun,V. (2019). The Impact of Good Internal Accounting Control on the Financial Performance of Local Administrative Organizations in Nong Bua Lamphu Province. *Journal of Lampang Rajabhat University, 8(2), 71-85.*
- Kanthon, R. & Chueamuangphan, O. (2022). Factors affecting the efficiency of accounting operations in the GFMS system of colleges under the Office of the Vocational Education Commission. *The Journal of Accounting Review Chiang Rai Rajabhat University: JAR CRRU, 7(2),73-85.*
- Khanteetaw, R., & Phosrichan, N. (2022). The impact of internal financial control on the effectiveness of asset management of private vocational colleges in Thailand. *KKU Research Journal (Graduate Studies) Humanities and Social Sciences, 10(1), 122-134.*
- Kobut, A. (2020). Internal control according to the COSO guidelines that influence the efficiency of internal control of the Revenue Department Region 1 in Bangkok. *Journal of MCU Nakhondhat, 7(10), 289-299.*
- Krachongklang, R. (2014). Knowledge and understanding of internal control in finance and accounting and the performance of treasury administrators in sub-district administrative organizations in Nakhon Ratchasima Province. *Journal of Business Administration the Association of Private Higher Education Institutions of Thailand, 3(2), 77-88.*
- Kusolsrang, T., & Saengkhiew, P. (2022). Internal control factors affecting the performance of accountants and the performance of organizations in the western region of Thailand. *Journal of Modern Learning Development, 7(11), 195-211.*
- Mangkang, M. & Phenwuthikul, P. (2023). Causal relationship of risk management and internal control influencing financial reporting quality of educational institution under Office of the Vocational, education commission in Thailand. *Journal of Modern Management Science, 16(1), 49-62.*
- Ministry of Finance. (2018). Ministry of Finance Regulations on Internal Control Standards and Criteria for Government Agencies 2018. *Chapter 4 Accounting, Reporting and Auditing, Section79.*
<https://www.mof.go.th/th/view/attachment/file/3134393632/3>
- Ministry of Finance. (2018). Internal Audit Group. *Ministry of Finance Regulations on Standards and Criteria for Internal Control Operations for Government Agencies 2018.*
<https://iaa.vec.go.th/Portals/8/123-2561.pdf?ver=2566-05-22-114327-703>
- Ministry of Finance. (2022). Subject: Criteria and procedures for operating through the new electronic government financial management system (New GFMS Thai) 15 March 2022. <https://x.gd/WJSka>

- Murtada, M. B. E. A., & Hamdan, M. (2016). The role of government financial management information system in raising the effectiveness of the government budgeting. *International Journal of Business and Social Science*, 7(6).
- Namnornin, A. (2015). *Evaluation of financial and accounting internal control system of Subdistrict Municipality in Kut Chap District, Udonthani Province* [Master' s thesis, Sripatum University]. CMU Intellectual Repository.
- Ngernsawart, N. (2019) . The relationship of the performance of the electronic government financial management system (GFMS) affecting the quality of financial reports of government agencies in Bangkok. <https://dspace.spu.ac.th/items/88ed8cfb-713b-4ad6-99e4-d2677e37995f>
- Noijad, P. & Sincharoonsak, T. (2021). Factors affecting the efficiency of internal control in finance and accounting of Ban Mankong housing cooperatives in Thailand. *Journal of Humanities and Social Sciences Research Promotion Network*, 4(2), 101-115.
- Office of the Vocational Education Commission. (2023). Affiliated agencies/educational institutions under the Office of the Vocational Education Commission/government vocational educational institutions. <https://x.gd/mZkZA>
- Phakchaiyo, N. & Jaengkhoi, U. (2023). The effectiveness of internal control on the performance of private higher education institutions in Thailand: the role of organizational culture. *Nakhon Ratchasima Journal of Humanities and Social Sciences*, 17(2), 374-388.
- Phurahong, P. (2022). The Relationship between internal control efficiency to organizational goals achievement of local government organizations in Upper Northeastern Region 2 of Thailand. *Journal of Humanities and Social Sciences Nakhon Phanom University*, 12(1), 162 -177.
- Regulations of the Ministry of Finance regarding withdrawing money, receiving money, paying money, keeping money and sending money to the treasury in 2019. (2019, 13 May). Royal Thai government gazette. Vol. 136 Special Episode 120. pp. 9-29. <https://iau.vec.go.th/Portals/8/1-2562.PDF?ver=2562-07-03-143551-420>
- Ruenmanee, S., (2018). Guidelines for operations to increase the efficiency of using the electronic government financial management system (GFMS) of the Royal Thai Army. North Bangkok University/Bangkok.
- Saowakhon, S., & Sukwatanasinit, K. (2021). The impact of internal control on the effectiveness of personnel performance in the Office of the Permanent Secretary, Royal Thai Army. *Journal of Arts Management*, 5(3), 599-614.
- Taiyraukham, S. (2016). Development of questionnaires and psychological measurements. *Journal of Research for Development Social and Community, Rajabhat Mahasarakham University*, 3(1), 35-48.
- The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. (2009). *Internal Control — Integrated Framework*. <https://x.gd/Qi79A>
- The Comptroller General's Department. (2020). Government Audit Office November 2020 Internal control guidelines for payments. <https://x.gd/gTHBH>